

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII

Nr. 167.

Braşov, Joi 26 Iulie (7 August)

1890.

Redacţiunea, Administraţiunea şi
Tipografia:
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 22
Bucureşti: nu se primesc.
Manuscrisurile nu se re-
trimite!

BIBLIOTECA DE JURISPRUDENŢĂ:
Braşov, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primesc în Viena
Adolf Mose Hassenstein & Volger
(Old Nassau), edit. Schalk, Alois
Herd; M. Dukas, A. Oppel, J. Don-
nerberg în Buaposta; A. V. Gold-
berger în Neue Rechtszeitung; in
Frankfurt: G. L. Dabow; in Ham-
burg: A. Blumer.
Preţul inseraţiunii: o peris-
odă pe o colouă 6 cr.
30 cr. Imbra pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarife şi învoială.
Declama pe pagina III-a o
sare 10 cr. v. a. s. 50 ani.

„Gazeta“ este în fă-care şi
ABONAMENTUL PENTRU ANULU
Pe unu an 12 fl., pe s. lună
5 fl., pe trei luni 3 fl.
PENTRU ROMÂNIA ŞI STRĂINĂTATE:
Pe unu an 40 franci, pe s. lună
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din intru şi din afară
şi la dd. colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAŞOV:
In administraţiunea, piaţa mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu an
10 fl., pe s. lună 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. On dusul în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
s. lună 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. s. 50
ani.
Atâtă abonamentele câtă şi
inseraţiunile suntă a se plău
înainte.

Braşov, 25 Iulie st. v.
Lupta clerului romano-catolic
din Ungaria cu guvernul ungu-
resc în cestiunea matriculelor
ia dimensiuni totu mai mari.
In zilele aceste a publicat
diarul „Egyetértés“ o convorbire,
ce a avut o corespondentul senu
cu primatele Simor. Primatele s'a
esprimat în termin forte aspri
asupra atitudinii ministrului de
culte, şi a declarat, că clerul
romano-catolic va pretinde cate-
goric retragerea ordinaţiunii d-lui
Csaky dela 26 Februarie a. c.,
„care a atacat cele mai sante
drepturi ale bisericii romano-ca-
tolice“; va pretinde acesta mai
vertosu acuma după ce şi Papa
a decis în sensul punctului de
vedere dogmatic, de care se con-
duce clerul unghuresc.

Multă amărăciune a produs
în cercurile guvernamentale din
Pesta chipul în care s'a espri-
mat primatele Simor, vorbind
ironic de „sermanul Csaky“ şi
criticând fără rezervă legea dela
1868 şi 1879 precum şi măsurile
guvernului în cestiunea de faţă.

Genesa certe dintre clerul
romano-catolic şi dintre guvern
este pe scurt următoarea: Arti-
culul de lege 53 dela 1868 dis-
pune, ca dintre copii care se nasc
din căsătoriile mixte, băieţii se
fiă crescuţi în religiunea tatălui,
er fetele în religiunea mamei. In
realitate însă această lege nu s'a
observat, așa că s'a dezvoltat
o praxă contrară ei. Preoţii ro-
mano-catolici mai alesu botezau
şi copii, cari după lege se țineau
de altă biserică și-i reclamau ca
fii ai bisericii lor. In urma
acesta s'au nascut certe între
concesiuni și mai alesu protes-
tanții s'au plânsu în contra acestei
praxe.

Legea dela 1868 era lipsită de

sanctiunea, care se garanteze ese-
cutarea ei. De aceea s'a stabilit
prin legea dela 1879 (art. 40) o
pedepsă contra acelor preoți,
cari nu observă prescrierile legale
dela 1868. Dér și această lege ră-
mase fără de efect dându pri-
legiu la multe plângerî.

Ministrul Csaky a voit să
pună capetă acestor certe prin
ordinaţiunea sa dela 26 Februarie
a. c. dispunându, ca acel preot,
care boteză unu copil de altă re-
ligiune, se fiă dator, ca in timp
de 8 zile se predea ex officio unu
estrasu matricularu preotului com-
petent.

Dér prin această ordinaţiune mi-
nistrul Csaky și-a aprinsu numai
paie în cap. Clerul catolic și
s'a opus și la 12 Aprilie o con-
ferență de episcopi a cerut dela
Papa, ca se ia o decisiune defini-
tivă în această cestiune.

Clerul romano-catolic din
tote părțile a protestat în contra
ordinaţiunii d-lui Csaky și a de-
negat de a se supune, ceea ce
a datu nascere conflictelor, ce
suntă la ordinea zilei.

Acuma, asigură primatele Si-
mor, a sosit și decisiunea Papei,
care ia în apărare atitudinea cle-
rului romano-catolic și va fi pu-
blicată în curându.

Lupta bisericii catolice cu gu-
vernul unghuresc se va continua
dér în viitoru cu vehemență și
mai mare și rezultatul ei nu se
pote ađi prevedé. „Sermanul
Csaky“ se află dér în mare strim-
tore și organele lui declară, că
nu privescu cu inimă ușoră în
viitoru, dér voru întâmpina lupta
cu curagiu, căci guvernul va fi
atâta de tare, ca se iasă învinge-
toru dintr'insa. Primatele Simor
crede firmu de altă parte, că-i va
succede a face se se modifice or-
dinaţiunea d-lui Csaky.

Consistorul plenar din Oradea-mare. (Audiatur et altera pars).

După ce din partea oicioasă s'a de-
scriș decursul ședinței consistorului
plenar în afacerea gimnasiului Bei-
șană, atât în „Familia“ dela Ora-
dea, câtă și în Nr. 154 alu „Gazetei“
sub literale L. M., deși cam târziu, pri-
mesce, Domnule Redactoru, și împăr-
șirile următoare, ut audiatur et altera
pars:

Noi dela început am prevădutu,
ba amu scintu, că cu acel Consistoru
nu se va face ispravă mare; totuși res-
ultatul este mai important de cum
lă judecă chiar aceia, cari l'au inscena-
tă în efectuită. Resultatul se oglindese
în aceea inconșență logică, ce reiese
din concludul adus, că adevă: „aprobăm
toți pașii Episcopului și ai guvernului
diecesan în cauza gimnasiului Beișană,
dér totuși avem o nedumerire din cauza
eschiderei limbei romănesci, decă este
rugatu guvernul diecesan să efectuésă
cu totadinsul: ca în cele 4 clase supe-
riore se se propună studiile și în limba
română.“ Adevă la pânza bine țesută de
înaltele fețe, totuși s'a mai găsit unu
cusur (defect), o strunguliță, pe care a
trebit să se pună unu petec, între
laude și innuri de incredere, lăpădân-
du-se totu odată de acele „Satane“,
cari de fapt au datu îndemn pentru a
se pune acel petec. Logică iesuitică,
ca aceea a canonicului discret: „că ce
este inșustă pote fi și legitimă.“

Credem, că această caracteristică și
judecată asupra demersului acelui pre-
venerat Consistoru, va găsi-o întemeiată
totu insul, carele judecă fără de pre-
ocupare senu intimidare; nici că ar trebui
se mai adaugem și se soriem mai
multe în această materie, totuși fiă-ne
iertate încă câteva observațiuni.

Unu consistoru plenar „rôgă“ și nu
„decide“. Decă rolul unu consistoru
plenar este numai rugarea, ce pozițiune
organică are acela în biserică gr. cat.?
Ce lipsă este de el și de conchiămarea
lui, când scim că rugarea este per-

misă, și se pote face și de acasă, încă
și din partea ultimului cerșitor, senu a-
mai multor adunați?

Dér după modul cum a fost com-
pusă această adunare preoțescă nici că
a fost consistoriu; ci a fost o intru-
nire a tuturor fețelor preoțesci, (ba
incă și a diaconilor nesfințiți, căți s'au
aflat cu acea ocaziune în Oradea-mare)
fiă chiămate, fiă nechiămate. Și pentru
ce a trebuit să fiă așa? — Se va vedé
din următoarele:

Inainte de tote însă am se vă factu
cunoscut, Domnule Redactoru, că „Ga-
zeta Transilvaniei“ după cele publicate
în cauza gimnasiului a devenit la Cur-
tenii episcopiei mai urgisită ca acelor Clu-
șien, cari au ars'o în publicu, puind'o
adecă la pirjolul credinței. Unu domn
Canonicu, care altcum se măgulesce a
fi popularu, a numit pe toți corespun-
denții și redactorii „gazetari sdrapoși,
fugari și sērântoci“, elu, care a devenit
„Măria Sa“ din opină; eră Canonicu
„discretu“ a dicit, că nu suntă greco-
catolici, ci neuniți. (sic!) S'a răspândit
prin tote unghiurile diecesei, că acele
corespondențe esu din căpătinile omeni-
lor rēi și malcontenți, cari se rēscolă
în contra autorității episcopului și a in-
stituțiunilor gr. cat.; intimidau și ame-
ninau cu „nimicire“ pe acei „rēsvrăti-
tori“; bānuiau (prepuneau) când pe u-
nul, când pe altul; când pe-o clică de
3-4 preoți și civili; ardeau de setea
se-i scie cine suntă? și ard până astăđi,
ca sciindu-i se-și potă stēmpēra setea cu
dulcea rēsbunare.

Și acești domni suntă aceia, cari
vrēu se stea pe nivelul culturii și a
luminei moderne; suntă acei servitori
ai Domnului, cari în tote zilele dicit
Tatăl nostru „iértă! precum și noi ier-
tăm! nu de șapte ori pe đă, ci de 70
de ori 7.“ Și pentru ce? Pentru-că, ești
din opină, le este dulce puterea și au-
toritatea dictatorică, din care causă nu
potu suferi pe lângă sine frați de alte
păreri și convingeri, de cari de când e
lumea au fost și voru fi, pentru-că tot-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Unu episodū esttraordinarū din anulū 1841.

Mă aflam cu șederea interimală la
preotul nostru ortodox din L.

Intr'o des-diminēță a lunei lui
Mai, încă înainte de trei ore, audu bā-
tēndu la ușa mea, care ducea imediat
pe terasă afară. Bateria se repeți, căci
eu, unu baetanu de cincispredece ani,
care mai studiasem încă sēra până târziu,
nu mă puteam desface așa lesne din
brațele lui Morpheu, deul celu atâtu
de iubitu de vērsta în care mă aflam.
In fine urmāndu batera la ușa totu
mai tare, mă tređiiu, și întrebai din
patū:

„Cine-i acolo?“

„Deschide!“ mi-se rēspunse cu unu
glasu ca de domn mare, „deschide, că
am numai decātu să vorbescu cu pă-
rintele capelanul.“

Mă coborū din patū, deschidū; cu
ochii încă greoi, și cine așisi și intră în
odaia? superiorul campestru, mai ma-
rele adevă peste toți capelanii militari
din întrēga țēră, pe carele deja ilu cu-
nosceam.

„Capelanul dōrme încă,“ imi dīse el.
„Dōrme,“ rēspunsei.

„Mergi, tredește-l și spune-i, că eu,
Superiorul campestru, am ceva urgentū
sē-i vorbescu.“

„Sciindū eu mārimea oficialului celui
ce'mi vorbia, -- elu avea rangū de
Episcopu -- nu dīseu nici unu cuvēntu,
ci alergai în cabinetul preotului, în
care elu durmia, și lū tređiiu dīcēndu-i:

„Scolă, părinte, Superiorul a venit
și dīce, că are ceva urgentū sē-ți vor-
bescu!“

„Ce, cine! -- Superiorul! -- Pof-
tesce-lū, dā-mi rassa, potcapulū—du-te...“

„Scusa, pater capelane“, dīse Supe-
riorul încă din odaia mea.

„O, pottesce, pottesce!“ rēspunse
preotul, „scusați Prēvenerabilitatea Vōs-
tră, căci m'ați găsitū așa...“

Intrā apoi ambii în cabinetele in-
teriore, trăgēndu totu Superiorul ușa
după deūșii.

După vre-o câte-va minute eși su-
periorul, petrecēndu-lū preotul până
josu la treptele terasei, unde apoi se
despărți de elu cu formule câtu mai su-
puse, căci preotul nostru, ca capelanu
alu ostașilor, cari erau în garnisōna de
acolo de legea ortodoxă, era Superiorului

subordinatū.

Trecēndu preotul prin odaia mea,
imi dīse cu tonu repede: „Asistență!
asistență câtu mai curēndū!“

Sciām deja din puținele zile, ce pe-
trecusem la preotū, ce însemna în gura
lui cuvēntul „asistență“.

Alegaiu decă la garda principală și
cerui dela ofițerul de đă asistență pen-
tru preotul ortodox în mergerea lui
cu sânta Euharistia. Pe locu și fuseră
comandați cinci grenadiru, cari imi ur-
mară. Ajuși la capela noastră, preotul
în felon și epatrachilū sta deja în in-
teriorul capelei la pragū cu „Prēsfin-
tele“ în mână. Alergai în capelă, luai
clopoțelul cu mănunchiu, anume pen-
tru scopu ca cestu presentū, ilu de-
deiu grenadirului, carele era fără ca-
rabină; în acestu momentū, ceilalți patru
ingenunchiară, descoperiră capul de
impunțōrele cușme de ursu, preotul
păși între ei dīcēndu'mi mie: „Molitvel-
niculū și crucea!“

Grenadirul fără carabină sună
atunci clopoțelul, ce ilu dēdusem, de
trei-ori, ceilalți se sculară și doi de-o parte
de preotū și doi de alta, pășiră, -- ca-
rabină „la brațū“ -- împreună cu preo-
tul, înainte, călādiți la douē-zeci de

pași de celū cu clopoțelul, carele 'și
ducea cușma -- adevă gugiumca --
pe brațul stāngū și totu la dēce pași,
ce-i făcea, suna de câte trei-ori din clo-
poțelū.

Pe stradă era încă deșertū, numai
ici colo întâlneamū câte unu omū, care
auđindū clopoțelul, de departe se dau
în laturī, ingenunchiau, își descoperiau
capulū, ilu plecau adēncū, alții până și cu
fruntea la pāmēntū, se loviau în peptū
și dīceau în taină rugăciunī. Preotul fi
binecuvēnta, făcēndu cu sf. Potirū sem-
nulū crucei spre cei ingenunchiați și dī-
cēndū. „Dōmne mântuesce pe omenii
tēi!“

Ajunserāmū -- eu cu cartea și cru-
cea în mână, de'ndērēntulū sacrului cor-
teju -- până la răspāntiile a douē, ba
a trei strade. Una, în drēpta, ducea în
partea orașului cu infirmeria militară;
alta, în s'ānga, spre partea orașului de
nord, și a treia, care trecea printre am-
bele acele direcțiunī, dreptū spre piața
principală, unde se afla și palatul pri-
māriei orășenesci. Drumul obișnuit al
preotului nostru, când mergea cu Prēs-
fintele, era ori celū din drēpta, la infir-
meria militară, ori celū în stānga, care
ducea la penitențiarulū civilū, în care

déuna a fost și va fi produsul minții și al sufletului.

Dér încă una; în zilele sosirii preoției la Oradea-mare, Canonicul discret era neobosit în a-o capacitate și a-i citi paragraful său faimos, cu care se închid gimnasiile. Sferlele și codițele curtene și Laurănesci, le colportau toate aceste; apoi că ce dimensiuni au luat intimidările și amenințările, Vê este bine cunoscut și D-Vóstré, Domnule Redactor, din casurile, că unii au fost și sunt încă siliți a vé cere să le deți declarațiunile de neparticipare.

În astfel de împrejurări și antecedente s'a deschis consistoriul plenar. Dér se vedem icóna și decurgerea lui...

Preoții adunați vedeau și simțiau, că sunt în fața și în casa mai marelui lor, dela care atérnă bunăstarea și înaintarea lor și a familiilor lor; dér se spunem adevărul: Simțiau și erau conscii, că stau și înaintea acelu Archiereu, care pentru gimnasiu și diecesă materialmente a făcut mai mult decât toți semenii săi.

Păstorul cunoscuse dispozițiunea suflătoare a turmei sale cuvântătoare; a permis să între toți chemați și nechiamați; apoi a prins toiașul la mână, și l'a scutit învârtă cât de bine.

Publicul românesc a cetit în „Familia“ și în numărul amintit al „Gazetei“, că discursul părintelui episcop a fost o ploioșă binecuvântată, o lumină lină, strop de busioc, și mirială. Anume „Familia“ vorbește de „istoricul fazeilor, emoțiunea vădită, măsură luate, clenodiu scump, impresiuni adânci, străluciri de lacrimi, documente pentru ilustrul cap.“ Terminii generali și poetici, sub vélul căror odihnesce cu ténélă „discrețiunea.“

Conclusul s'a publicat și în diarele din Oradea-mare, „Sabadság“ și „Nagyvárád“, în limba maghiară.

Cu acestu conclusu faimos s'a pus coperișul păreții ridicat pentru cultura maghiară în diecesa oradană gr. cat., prin acesta s'a oferit documentu guvernului, procurorilor de stat și șovinistilor, că o diecesă românească nu consimte cu ținuta diarelor românești. Tristă monumentu pentru posteritate, pentru „frunții diecesei“, cum îi numesce „Familia“, și pentru unu Consistoru plenar, parlamentu unei dieces, deși fără dreptu de a reprezenta pe cineva.

Făț cu propunerea de a se preda și în limba română în cele 4 clase superioare, noi așa scim, că conclusul a fost estu modu: „în acele 4 clase propunerea se fă paralelă și în limba română“. La autenticare însă „cursul paralel“

s'a schimbat, această schimbare s'a făcut în consistoriul din ziua următoare, Joi, când cei estranei părăsiseră toți Oradea.

La imnurile și osanalele ce le face corespondentul L. M. în „Gazeta“, n'avem de a reflecta; nu voim să detragem din meritul nimerei; dér fiindcă n'a fost, nici că va fi om mare, care se n'aibă și slăbiciuni (pentru-că om este) avem curagiul a le și spune, și am dori ca pentru acesta să nu fiă suferare, mai ales din partea părintelui episcop Pavel, despre care scim, că nu-i plac laudele, gratulațiunile, sêrbătorile și aplausele, ci fuge de ele; și dér facem observațiunile noastre, să ne credă, că din astă causă nu perde înaintea noastră din reputațiunea sa; nu dorim și nu lăsăm să cadă nici o frunză din c.nuna meritelor sale.

După toate aceste să ne fiă permis a ne face și noi observațiunile noastre asupra esposei episcopesci. Insu și corespondentul L. M. (laba Mefistofelă) indigetă, că episcopul a vorbit cu amărăciune suflătoare, că a fost atins rău prin pretinsele „denunțațiunile diaristice române;“ cu alarmarea diecesei i-s'a căsunat atâtea ore triste; apoi că aceia, cari l'au atacat, au fost de mai'nainte vênđătorii causei, adevă din toate aceste se vede, că discursul a avut o mare dosă de amărălă, ba putem dice, că a fost chiar o demitere la personalități, căci acelu „istoric al fazeilor“ a fost în realitate o înegrire publică a fostului corp didactic și a vechiului director; s'au adus înainte păcatele unora și altora, viața lor morală, discordia internă; s'a polemizat cu corespondenții diarelor; despre cari se spunea, că sunt de față;... s'a mai făcut o adresă provocătoare cu o indigetare semnificativă, că cei ce au făcutu sfără în țără, să iasă acum cu sfatul, cum se îndrepteze ce s'a stricat; a mai fost lădatu fostul director Mihut, cum totdeuna a purtat la inimă sôrtea gimnasilui, cum i-a apărut cu țără interesele. Dér d-lu Belavari dice: că între toți profesorii, începând dela 1853 încôce, unicul Mihut a fost adevăratu patriot...

Dér revenind la păcatele trecutului, cu acelea s'a încercat a se acoperi păcatele și atentatul din prezent; însă dér acelea, pe cum s'a spus, au fost de așa natură, ca să pericliteze existența gimnasilui, episcopul a trebuit să fi informat, prin lădatu său director, despre ele, și cutezăm a-i pune întrebarea: că în timp de 10 ani ai guvernării sale, având lanceta doctoră în mână sa, pentru ce n'a tăiat cu ea

în ranele acelu gimnasiu, ca să le leucuiască radical, și să nu aștepte catastrofa urmată asupra lui?

Apoi dér e lucru serios descoperirea, că în trecut s'a făcutu „ofertul rușinos“, ca gimnasilu să se prefacă în gimnasiu de stat și să se introducă în elu limba maghiară: ore dia parte competentă s'a făcutu acesta? Au profesorii său directori dreptu ca să pețițiuneze său să oferă așa ceva fără scirea și învoirea episcopului, care este patronul și supraveghiatorul gimnasilui? Dér, dér au lucrat de capul lor, acelu faptu a fost o călcare a legii, și prin urmare nulă, care după natura lui nu se pôte numi precedentu, de unde bona fide nimeni nu se pôte provoca la el; dér dér s'a făcutu cu scirea și învoirea episcopului de atunci, pentru-ce păluim numai stanga, și nu și dreapta?

Dér în privința asta, cu totă lumina, care dice d-lu L. M., că s'a făcutu, am rămas în întunecă.

Ori-cât de emoționat s'a înscenat acelu exposeu, una totu rămâne adevărată, că adevă părintele Episcop a precipitat sosirea pericolului introducerii limbei maghiare în gimnasiu, făcând concesiuni înainte de a asculta înai clerul său, său prin consistoriu plenar, său altcum. Este și rămâne adevărată fapta, că guvernul diecesan a eșit la iveală cu propunerea: „pentru ca patriotismul să prindă rădăcină mai tari în acelu gimnasiu, suntem aplecați ca limbei maghiare să-i dăm o estensiune mai largă“. Nici mai mult, nici mai puțin acesta, decât principiul și aserțiunea culturgyletiștilor și șovinistilor, că limba este simbolul patriotismului; a fost chiar apă pe mōra lor!

Revenind la „istoricul fazeilor“, respective exposeul episcopului, cetit cu provocare la unu poșmologu de acte, cari steteau înaintea sa, punem întrebarea: ore nu era mai corect, ore nu era față cu adunarea numerosă lucru mai parlamentar și pētrunđător, dér acele referitoare la faza gimnasilui, se dedau unei comisii compuse din toate culorile adunațiilor, ca să le studieze, și apoi să vină înaintea consistoriului plenar cu o referadă basată pe documente? În acestu casu episcopul era ferit de neplăcerea de-a face polemică, apărându-se însuși pe sine, éră Clerul și diecesa fiindu lămurită și liniștită prin elaboratul fraților săi, basați pe documente vădate, n'ar puté avé locu susceptibilitățile și prepunerile, că conclusul s'a adus sub presiuni autoritative, și fără de lumina actelor înrotulate.

Dóră s'ar obiecta: unde am fi atunci

cu discrețiunea? Eu răspund, că înaintea unei corporațiuni, care chibzuește și ponderă la condițiunile vieții bisericești naționale, și înaintea căreia însuși episcopul vine a se legitima, nu poté esista secrete diplomatice.

Totă suflarea românească primesce cu bucurie declarațiunile părintelui episcop, că a fost, este și va rămâne Român; ba recunoscem, că a adus jertfe mari materiale în folosul diecesei sale și a gimnasilui. Dér însă voiesce ca năsuințele sale să aibă rezultat, în rugămă, ca prin pozițiunea sa socială și mijlocele materiale, de cari dispune, să câștige legăturile puternice și ómenii de influință, fără de cari nici-odată nu va puté realiza dorințele sale de binefacere; atunci va avé autoritatea să stōrcă dela locurile competente respectarea faptelor sale și va prinde loc în inima sa unu cūrăgiu mai mare; atunci nu vom mai înregistra cu durere, că „népvelési egyet“ și „Kárpát egyet“, cu ședințele sale, au loc, ba sunt chemate în salele gimnasilui Beiușan, pe când bietei reuniuni a școlei fetițelor române nu li s'a datu această permisiune, ci a fostu silită să se retragă într'o localitate privată; și alte multe de această natură.

Înainte de încheiere trebuie să reflectăm d-lui L. M., că ordinațiunea guvernului, că toți profesorii să fiă aprobați, că edificiul gimnasilui să aibă încăperile și salele recerute; muzeu și rechise; éră profesorii salarii amesurate lipselor vieții, toate aceste n'au sunat numai la adresa episcopului de Oradea, ci și pentru Blașiu, Năseud și alte gimnasii, căci acestea își au basă în legea din care D. Lauran și-a scos vestitul paragrafu 53.

În fine întrebăm: ce lumină s'a făcut în cestiunea parochiilor dela Nir și ce deslegare a primitu această cestiune în Consistoriul plenar? Căci în fața unei referade simple, că acea causă s'a apărât și este susținută cât de bine, a tăce și a nu decide nimic, nu este deslegare, nu este decidere.

Dér am desfășurat aceste în publicu, rugăm pe părintele Episcop să nu se supere, pentru-că nu purcedu din rea voință, ci din motivul se vedă cum judecă și alții în lume. Să audă și părerile altora, nu numai ale acelor, cari îi facu mereu mătani.

Noi nu dicem că L. M. „că toate ale sale le-a jertfit gimnasilui“, ci precum am mai accentuat, spunem adevărul, că a făcutu multu, mai mult decât toți antecesorii săi, și scim, că va mai face; dér, domnilor! nu e destul ca copilului și trupului nostru să-i asigurăm viața materială, ci să conser-

se aflau și condamnați ortodoxi.

La acestu locu ajuns, preotul întorse capul spre mine, eu grăbi la el, căci vedu că vré ceva să-mi spuie.

„Drept înainte!“ îmi dîse. Alergaiu la grenadirul „ministrant“ și-i dîseiu: drept înainte!“

„Unde ore ne ducem? cugetai eu în mine; pe acestă stradă n'a umblat preotul nostru nici-odată și nici nu sciam să ședă în această parte de oraș vre-unu creștinu de legea noastră.“

Ajunserăm la catedrala catolică; preotul éráși întorse față spre mine, drept semn, că vré să-mi spună ceva, ce eu pricepând și la elu grăbindu, densul éráși dîse:

„Totu drept înainte!“ Și acesta comunicai eu soldatului ministrant, însă mirarea și curiositatea mea crescură, că încătrău mergem, pe cine să-lu „cuminece!“

Ajunserăm și pe piața principală, din care, dintr'o parte și din alta, eșiau două strade. Preotul éráși se uită spre mine.

„Pe la biserica moldovenă!“ îmi dîse.

Mare lucru! gândii eu, că nu spune preotul de-odată, încătrău și la cine,

ca să mergă în sfântul acestu oficiu.

Trecurăm pe lângă „biserica moldovenă“ și eșirăm și din strada ei spre bulevardul superior al orașului, pe carele se afla și reședința archiducelui, ce era guvernorul civil și militar al țării.

Ajunși în fața palatului reședential, vênđurăm, că în etajul superior, cum se părea la auđul clopoțelului, se deschiseră ușile despre balcon. Archiducele bētrân se ivi dincolo de ușă și încă în vestimentu matinal, descoperi capul și se închină adânc, făcându-și cruce.

Pe dinaintea palatului archiducal trecea o stradă largă din spre nord spre sud. Preotul éráși se întorse spre mine și dîse:

„În stanga la delu!“

Unu agiotant al archiducelui, vedu că grăbesce în urmă-ne și pricepându-mé, pôte, că aparțin cortegiului, mă întrebă:

„Încătrău merge preotul grecos?“

„Nu sciu, domnule ofițer,“ îi răspunsei.

Agiotantul se uită cam oțărētū la mine, ce mi-se părū, că elu nu mă crede, când îi spun, că nu sciu, apoi se întorse și intră în porța palatului.

La finea stradei era o casă mare cu două etaje și cu patru fronturi, éră în mijlocu cu o curte spațioasă. Acesta o sciam eu, că e casarma artileriei, dér se șoptea tainic prin oraș, că în partea din afundă a acestei casarme ar fi închiși și inculpați politici, că adevă o aripă a acelei mari zidiri ar fi penitențiarul politic de stat.

Venind ministrantul în dreptul portalului, înaintea căruia sta unu soldat de strață, acesta prezentă arma, éră unu uniformat și cu unu șmoc de chei în mână îi făcu ministrantului semn să între în portal; ingenunchi pușin, se sculă, veni iute la ministrant, îi spuse ceva în taină, ministrantul atuncia strînse clopoțelul, éră livratul — era unu profos (administratorul areștului) — făcu éráși semn să urmeze cortegiul după densul.

Vai, d'apoi ce aveam noi a căuta aici, — ce să fiă, că e chemat încôce preotul nostru? gândii eu, nu fără oreși-care frică și răcire de inimă. — Mare și straniu lucru trebuie să fie, cugetai eu mai departe, căci, despre o parte așa de des-diminētă veni singur Superiorul la preotul nostru să-lu cheme, și de alta, că preotul într'unu chip

atât de misterios și extraordinar dispuse percurgerea drumului până aicea.

Intrarăm în curtea casarmei, — nici suflet de om nu se vedea; dér o înflorare grozavă mă cuprinse, când în aceea aripă din fundu, ridicându eu ochii, vedui la etagiul superior toate ferestrele astupate cu scânduri așa, că numai despre ceru ajungea la ferești puțină lumină.

Intrarăm, urmând profosului, pe o ușă din unghiul curții, suirăm nise trepte înguste și ajuns în etagiul alt doilea, alergă profosul la o ușă ferecată grozavă cu corde de fer; descuiă trei lăcate mari, își descoperi capul, ingenunchi, ținându cu o mână ușa încă închisă. Preotul sosind la ușă, cei patru grenadiri postându-se doi deoparte de ușă și doi de alta, ingenunchiară luându-și gugiumanele din cap și abia când preotul se apropiă de îngrozitoarea ușă, profosul o deschise, și preotul și eu după densul intrarăm înăuntru, închiđându profosul ușa repede după noi.

Dér unde intrarăm și ce mi-se înfățișă acolo ochilor mei?!

(Va urma).

Iraclie Porumbescu.

vămă și se perfecționăm în el „sufletul” nostru; căci orice Scriptura: „ce-ți folosește că-ți vei mântui trupul, și vei pierde sufletul tău?”

Ce folosește aceluși gimnasiu, că-i este asigurată viața, existența materială, decât va fi eșit și perit dintr-însul sufletul națiunii și alți bisericești române: „limba”; și etă pentru conservarea acestui clenodiu am ridicat și ridicăm glasurele noastre, și dicem; „se jertfim tot ce avem pentru el!”

Meliton.

DIN AFARĂ.

Francezii și Dahomeyenii.

Diarul parisiian „Le Temps” primese din Porto-nuovo scirea, că guvernul franceș ar fi propus regelui din Dahomey, să recunoască dreptul de posesiune al Franței asupra orașului Coton, să renunțe la oricând năvălire în acest oraș și să dea promisiuni, că la nici o întemplantare nu va ceda decât numai Franței vre-o bucată din teritoriul Dahomey. Corespondentul lui „Le Temps” crede, că regele din Dahomey nu va primi aceste condițiuni până când el nu va fi bătut cu desăvârșire de către Francezi.

Răsboiul și regele Umberto.

Corespondentul diarului franceș „Gaulois” într-un raport publicat în numita foiașă, că a audiat din gura generalului italian Cialdini următoarele declarații: Răsboiul nu depinde de la noi și el poate izbucni în apus ca și în răsărit. Regele Umberto niciodată n'a fost prietenul răsboiului și aș fi mai puțin acela ca ori și când. Regele a promis poporului său, că tripla alianță este siguranța păcii și el își ține promisiunea, fiindcă este fiul lui Victor Emanuel. Regele vede crizele ce încercă Italia și nu vesece ca să le mai mărescă pe acelea. El tute le face în interesul siguranței și dezvoltarea mării Italiei. Regele Umberto nu se poate da pe sine la nesce aventuri, cari ar învinge în flacăra Europă, ceea ce ar fi lucru primejdios atât pentru monarhia, cât și pentru republică. Regele tocmai acuma a provocat pe Crispi să se retragă de la afacerile esterne și să se dedice cu totul celor interne. Regele mi-a recomandat mie primirea portofoliului esternelor, der eu l'am recomandat altora, pe cari îi țin mai potrivit pentru acesta; unul dintre aceștia este bărbatul cel mai moderat, e un fost ministru, care față cu Franța nutrește cele mai amabile sentimente. Regele a primit recomandă și numirea ministrului de externe va urma peste câteva zile. La sfârșit Cialdini și-a exprimat speranța, că de aici înainte dispoziția Francei față cu Italia va fi mai dreaptă și mai binevoitoare.

Turburările Armenilor în Constantinopol.

Am amintit er de urmările turburărilor, ce Armenii din Constantinopol le-au inscenat în biserica catedrală de acolo. O telegramă din Sofia anunță, că alți 230 de Armeni au fost arestați și că în urma acesta o deputațiune de Armeni a plecat la patriarhul armăn din Rusia, ca prin intervenirea lui să roge pe Țarul să sprijine cererile lor în Constantinopol. Patriarhul din Constantinopol Koren Asikiem audind de acesta, și-a dat demisia. Mazim-bey, noul ministru al ordinii publice, susține că în cazul dela Kum-kap a constatat mână agitatorilor rusești.

Credința în diplomația.

Diarul parisiian „Le Parti Ouvrier” a publicat în zilele trecute un articol despre diplomația, care este destul de interesant pentru ca să reproducem părțile lui mai însemnate. După ce spune, că ministrul afacerilor streine nu este alt-ceva în Franța, decât reprezentantul unui grup, al unei fracțiuni, pe când ministrul președinte engles

vorbește și lucrează în numele întregii țări, numitul diar dăce, că lordul Salisbury este capul unui partid și de sigur, că are în Anglia dușmani cu multă mai aprigi de cum are Ribot în Franța. Salisbury vorbește în numele întregii țări, er d-lă Ribot vorbește în Franța în numele majorității al cărei șef este. O țară nu datorește acțiunea sa esteriă formei de guvernământ, ci puternicei sale armate și stărei financiare bune. Acesta este așa de invederat, continuă numita foiașă, încât nu e nevoie de discuțiune.

O veche superstițiune se ascunde la spatele unui număr de republican, cari vorbesc de „credința în diplomația.” Acești republican totuși deuna gândesc ca și când Europa nu și-ar fi deschis gura de trei vécouri, ca și când ea ar atârna dela un congres compus din 15 diplomați, cari aședându-se în jurul unei mese verzi, regulăză sörtea popörelor lumii. Acum nu mai merge așa, și asta mai ales din ziua când fiecare pas de importanță trebuie supus hotărârii camerelor.

În cele din urmă, dăce mai departe numitul diar, diplomația nu are nici un înțeles decât atunci, când ea este stabilită bine și când scie pozitiv, că după note amenințătoare, schimbate între guverne, urmăză răsboiul. Tötă lumea vorbește de răsboiu, der nimeni nu crede, că pentru o cestiune de-a doua mână, el poate să izbucnesc. E absurditate a crede, că Franța și Anglia se vor lua de pör pentru lucruri de nimioș, cum ar fi d. e. morunii. Mai mult ca ori și ce este sigur, că acest răsboiu, care numai în ipotesă există, nu depinde câtuși de puțin de diplomați. Dintre tötă statele, numai Rusia și-a păstrat vechile tradițiuni ale guvernământului și ale constituțiunii de odinioară. Dintre toți suveranii numai Țarul poate decide asupra răsboiului său păcii, fără a consulta pe nimeni.

Rolul esențial al diplomaților e schimbarea de note; ei nu sunt decât o gătelă frumöșă, cestiune de gust, care e neputincioșă, și adevăratul resonă este, că răsboiul costă pré mult, și de aceea tötă lumea scie, că el nu se va face decât numai în casurile cele mai extreme. Un exemplu classic în privința acesta este Bulgaria. Țarul Rusiei și-a aruncat asupra Bulgariei tötă trăsnetele sale, mai ales de când în fruntea ei stă principele Ferdinand de Coburg. Tötă cabinetele din Europa s'au agitat și un adevărat răsboiu a decurs, der numai între condeie. Care a fost rezultatul? Ferdinand de Coburg a rămas tötă principe, și după cum se pare, el va mai rămâne încă.

Credinței în diplomația dec, sfirșese „Le Parti Ouvrier”, trebuie să-i punem capăt. Ea, pöte, că este ce mai mare piedecă în contra înțelegerei frășesci a popörelor. Diplomații întrețin mereu conflicte, der ei nu vor mai fi primejdioși atunci, când lumea nu va mai crede în eficacitatea reșeleilor lor, căci în ziua aceea vom dăce un bun rămas certelor vechi și se vor forma pe ruinele bätăranei lumi monarchice statele unite ale Europei.

SCIRILE ZILEI.

Revisuirea regulării graniței dintre Austro-Ungaria și România a început la 18 (30) Iulie. În această zi s'a constituit în Bistrița comisiunea austro-ungară sub președinta fișpanului din Ciuc, Valentin Miko, ca comisar r.

Erăși perdere. Până acum căile ferate sërbesci își acoperiau lipsa de cărbuni cumpărându în fă-care și câte 4 vagoni de cărbuni dela Petroșeni, în Ardél. Acum se lucrează la lărgirea minelor de cărbuni din Senje lângă Cuperija, așa că în curându căile ferate sërbesci își vor pute acoperi tötă trebuința cu cărbuni de Serbia

Congresul studenților universitari din România se va ține în anul acesta în zilele de 5, 6, 7 și 8 Septemvre, în Botoșani. Cu această ocaziune se va desvli, cu mare solemnitate, statua lui Eminescu.

Fortificațiile României. Lucrările dela fortificațiile dimprejurul Bucureștilor continuă cu mare activitate; apröpe tötă săpăturile în pământ sunt deja terminate, spune „Românul”. Fortificațiile dimprejurul Galaților se vor termina cu totul în Septemvre.

Episcopul sërbesci în Timișóra. Foile sërbesci din Neoplanta scriu, că episcopul din Bacica, Basilian, se va duce în zilele acestea ca episcop al Timișórei, er diecesa dela Bacica, în lipsa de candidat, o va administra patriarhul în decurs de mai mulți ani.

Focul. În Cisnădia au ars edificii economice la patru economi.

Vandalismul. În noptea de 2 spre 3 Augustu n. mai mulți făcători de rele au năvălit asupra ciredei de boi a Cisnădiorenilor pe locul de pășune numit „grădina roselor” și au înjunghiat și lovit cu topöre vr'o 10 boi, așa că unora din ei le atârnav intestinele și au trebuit să fi uciași. Poliția și justiția cercetăză casul.

O crimă grozavă s'a sèvrșit pe pusta Varasszeg lângă Szekelyhid, care e proprietatea contelui Iosef Stubenberg. Servitorii se rësvrătiră în contra administratorului și-l omoriră. Apoi deteră focul edificior în cari au ars și doi copii.

Răpirea naționalității e cea mai mare crimă.

Cu ocaziunea împărțirii premiilor la Collège Juilly din Paris, care e condus de preoți, profesorul de retorică P. Paul Lallemand a ținut cătră școlari o vorbire, în care își luă ca temă viața rösboiatului admiral Bergasse du Petit-Thouars, fost elev al institutului. După-ce aminti vorbitorul misiunea admiralului în Japonia, vorbi despre atitudinea lui în timpul asedierii Strassburgului și dăce între altele:

„În numele compatrioților mei, cari apăsați sub un jug tot mai greu sunt separați de noi în Alsația-Lotaringia, pe care o încunjură un cerc, ce nu se pöte străbate; în numele suferințelor lor de două-șeci de ani, al exiliului, ce-i închide pe pământul patriei ca pe nisce leproși, de cari nu-i este nimerei ertat a se apropia; în numele mamelor, care nu-și mai îmbrățișează pe fii lor; în numele taților, cărora nu le mai este permis, să vadă fața înveselitoare a ficelor lor rămas franceze; în numele tuturor inimelor, care sunt în mod rușinos și obraznic înăbușite sub mâna de feră a unei cuceriri, pe care iostoria o dă de minciună și care își ride de dreptate; în numele tuturor acestora vè rog să-mi dați permisiunea, ca să repet în Juilly, pe care atât de mare l'au făcut vechii magistri alsațiani, elocentul și mișcătorul protest al colegului nostru mai bätărăn du Petit-Thouars, pe care să-l aprobați prin aplause vöstre: „Ah, tâlharii răpitori ai teritoriului țării, să fi blätamați de Dummedeu, căci nu e nici o crimă, care s'ar pute asemëna cu aceea, de a răpi unui întreg popor naționalitatea.”

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”
(Serviciul biurului de coresp. din Pesta.)

Berlin, 6 Augustu. Impèratul german vizitează Helgolanda, care va fi Sămbătă ori Duminecă predată Germaniei.

Viena, 6 Augustu. Derimându-se o pimniță în Margareten, 16 persoane au fost greu rănite.

Alexandria, 6 Augustu. În Djed-dach s'au bolnăvit de coleră 45 peregrini. S'a ordonat în tötă porturile Mării Roșii o carantină severă de 15 zile.

DIVERSE.

Canibalii din Africa. Agonard, un misionar franceș, împărtășește diarului „Missions Catholiques” o scrisöre din Ubanghi, ținutul Congo. El scrie următoarele despre obiceiurile canibalilor din ținutul Ubanghi: Canibalii aceștia, dăce numitul misionar, nu mănăncă decât numai pe prizonierii ce-i fac în decursul luptelor, și asta o fac pentru-ca nenorocitele victime să nu se împărtășesc de-o înmormântare cinșită. Abia trece o zi, ca locuitorii, sub un pretextu său altul, să nu sacrifice și să nu mănănce câte un om. Canibalismul la ei este o adevărată sèrbătore de ospët. Ei prețuiesc carnea omului mai mult ca ori ce nutremânt. — „Asta totuși e lucru grozav, ca voi să mâncați carne de om”, le dăce odată misionarul. — „Rösponsul a fost contrar: — „Nu-i mănăncare mai escelentă, ca carnea de om sërătat și pipërată” — „Der nu vedeți voi, ce deosebire este între om și animal?” dăce misionarul. „Omul e ființă cuminte, vè vorbește, când veți să-l mâncați. Nu vè vine vouș minte, că și pe voi vè pöte ajunge astfel de sörte, decât veți ajunge prizonieri?” — „Asta-i treba rösboiului”, rösponderă canibalii. Ceea ce dăce d-ta dovedește și mai bine, cu cât este carnea de om un nutremânt mai deosebit ca al animalelor de rënd. Pe lângă acestea carnea de om are un gust așa de bun.”

Colera n'are de gând să se ducă din Valencia. Lunia trecută s'au dat în provincia 43 casuri de coleră, er în orașul Valencia 5. O telegramă din Madrid spune, că în Arges în Toledo, mai mulți ömeni s'au bolnăvit de colera. Guvernul portugez, din cause sanitare, a oprit trenurilor spaniole a intra pe pământ portugez. Călătorii spanioli sunt puși la graniță sub carantină.

Necrologu.

Iohanna Steimer, preotésă vèduvă, a încetat din viață în 4 Augustu n. în vèrstă de 81 ani. În mormântarea i-se va face Mercuri în 6 Augustu, în cimitierul ev. c. a. din Brașovul vechiu.

Cursul pieței Brașov

din 6 Augustu st. n. 1890.

Bancnote romănesce Comp.	9.17	Vënd.	9.20
Argint romănesc	9.12	"	9.16
Spolison-d'ori	9.18	"	9.21
Lire turcesci	10.40	"	10.45
Imperiali	9.88	"	9.43
Gabini	5.35	"	5.40
Seris. fonc. „Albina” 6%	101.	"	—
" " " 5%	99.50	"	—
Ruble rusești	135.	"	136.
Mărci germane	—	"	—
Discontul 6-8% pe an.			

Cursul la bursa de Viena

din 5 Augustu st. n. 1890.

Renta de aur 4%	101.90
Renta de hărtă 5%	99.90
Imprumutul căilor ferate ungare - aur	115.40
do argint	97.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	111.75
Bonuri rurale ungare	89.30
Bonuri croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vin unguresc	—
Imprumutul cu premiul unguresc	139.70
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.75
Renta de hărtă austriacă	88.35
Renta de argint austriacă	89.60
Renta de aur austriacă	108.70
Losuri din 1860	139.75
Acțiunile băncii austro-ungare	931.
Acțiunile băncii de credit ungar.	357.25
Acțiunile băncii de credit austr.	307.
Gabeni împărtășeci	5.45
Napoleon-d'ori	9.19 1/2
Mărci 100 imp. germane	56.62 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	115.95

Editor și redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Nr. 4724-1890.

397,3-1

PUBLICAȚIUNE.

Constatându-se de către medicii tur- barea la lună căne prinsă în Brașov în 4 a lunei c., care a mușcatu omenii și câni, se dispune pe baza opinărei comi- siunei medicale în sensul §-ului 188 alu ordinațiunei de executare, art. de lege VII din 1888, ca toți câni aflători pe teritoriul orășenesc să se țină în de- cursu de 40 de zile legați sėu proveduți fiindu cu botniță, carea împiedecă muș- cărea, sė se pörte legați de fringhie. Câni umblători liberu pe stradă se voru prinde indatā de călau și se voru ucide.

Contravențiunile acestei publicațiunii se pedepescu, în sensul § 103 alu art. de lege XL din 1879, cu o pedepsă în bani până la 100 fl. v. a. In sensul §-ului 102 alu art. de lege XL din 1879, se provocă mai departe fie-care, ca despre acei câni sėu animale de casă, cari dau semne de turbare, sėu la cari se observă simptome, din cari se pörte conchide turbarea—sė facă imediatu arătare subscrisului căpitănatu, pe- depsindu-se la casu contraru intrelăsarea acestei arătări conform legei.

Brașov, în 5 Augustu 1890.

Capitanatul orășenesc.

Nr. 122-1890.

393,3-3

CONCURSUL.

Pentru ocuparea alorū douē posturi de invetători din nou create la școla confesională greco-catolică din Sângeorgiul românū (Oláh-Szt.György), vicariatulū Rocnei, comit. Bistrița Năsăudū, pe baza concludului senatului școlastic confes. gr. cat. localū dtto 1 Au- gustu a. c., prin acēsta se escric concursu.

Emolumentele:

a) pentru unū invetătorū salariu anualū de 240 fl. v. a., cuartirū corēspundetorū și grădină intravilană de 1 jugherū;

b) pentru celalaltū invetătorū salarū anualū de 300 fl. v. a.

Salariile se voru primi în rate lunare anticipative din fondulū școlasticū confesionalū gr. cat. localū.

Doritorii de a cuprinde vre-unulū din aceste posturi voru avē de a'și trāmite până în 25 Augustu a. c. st. n. subscrisului presidiu concurselē lorū investite cu testimoniulū despre absolvarea cu suc- cesul a cursului preparandialū, atestatū despre calificatiunea în limba maghiarā, precum și testimoniū despre conduită în progresū și purtarea morală în servițiulū lorū de până acuma.

Preferiți dintre concurenți voru fi acei, cari pe lângă produ- cerea documentelorū de susū voru putē lua asupra-le sarcina: de a forma cu tinerimea școlară și cu poporulū din locū unū corū de cāntări alesū.

Sângeorgiul-romānū, în 1 Augustu 1890 n. c.

Presidiulū senatului școlasticū confes. gr. cat.

ABONAMENTE

la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunī . . . . . 3 fl. —
Pe șese lunī . . . . . 6 fl. —
Pe unū anū . . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunī . . . . . 10 fr.
Pe șese lunī . . . . . 20 fr.
Pe unū anū . . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū . . . . . 2 fl. —
Pe șese lunī . . . . . 1 fl. —
Pe trei lunī . . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū . . . . . 8 franci.
Pe șese lunī . . . . . 4 franci.
Pe trei lunī . . . . . 2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se voru abona din nou, sė binevoiēscă a scrie adresa lāmuritū și a arāta și poșta ultimā.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulū trenurilor

pe linielē orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1890.

Table with multiple columns showing train routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, etc.) and departure/arrival times for various stations.